

עטרת שלום

עלון שבועי שע"י מוסדות קאמרגא בארה"ק – בנושאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
רח' ארזי הבירה 48 ירושלים
פרשת משפטים – שקלים

בס"ד, עש"ק פרשת משפטים
כ"ח שבט תשע"ג – שנה ד' גליון קנ"ה

זמני הדלקת הנרות ומוצי"ש

הרה"ג מוצי"ש ר"ת	מוצי"ש	ר"ת
ירושלים	4:44	5:58
בני ברק	4:58	6:00
ניו יורק	4:52	6:06
מונטריאל	4:41	5:59

מברכים החדש. מולד איר: יום ראשון שעה 5:37, 13 חלקים

נא לשמור על קדושת הגליון

עטרת ראשנו

דברי תורה מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תִּשִּׁים לִפְנֵיהֶם. כִּי תִקְנֶה עֶבֶד עִבְרִי שֵׁשׁ שָׁנִים יַעֲבֹד וּבִשְׁבַעַת יָצֵא לְחֻפְשֵׁי חָנֹּם. (כא א-ב).

בשלימות היחוד בלי שום פגם, ואז לא יצטרך להתגלגל עוד בעולם.

זוהו 'אם בעל אשה הוא ויציאה אשתו עמו' היינו כמו שמבואר בשער הגלגולים (הקדמה ח) ממרן האר"ז"ל, שלפעמים יתגלגל האדם ליקח את בת זוגו, כי לא זכה בראשונה לקחתה. ופעמים שכבר לקח בת זוגו, אלא שחטא באיזו עבירה, והוצרך להתגלגל לתקן אותה כנז"ל, ואז אינו בא רק יחידי, כמ"ש הסבא דמשפטים (זוה"ק ח"ב קה:): על פסוק אם בגפו יבא וכו'. ופעמים הוא שיש לו זכיות, ולכן 'אע"פ' שהיא אינה צריכה להתגלגל, מחזירים אשתו להתגלגל עמו, בסוד 'זיציאה אשתו עמו'.

אבל 'אם אדניו יתן לו אשה וילדה לו בנים או בנות האשה וילדיה תהיה לאדניה זהו יצא בגפו' היינו כמו שמבואר עוד שם, שלפעמים כשלא זכה בראשונה ליקח בת זוגו, אמנם נודמנה לו אשה לפי מעשיו, ובכל נשמות הנשים שבעולם, אין מי שתהיה קרובה אליו כאשה זו, 'אעפ"י שאינה בת זוגו ממש, וכאשר חטא ונתגלגל, מגלגלים עמו לאשה הזאת, 'אעפ"י' שהיא אינה צריכה לגלגל, ו'אעפ"י' שאינה בת זוגו ממש. ולכן 'האשה וילדיה תהיה לאדניה זהו יצא בגפו' שאשה וילדיה אינם שייכים לשורש נשמתו. אבל 'זהו יצא בגפו' היינו שהוא זכה לבוא ולהתגלגל בעולם כדי להשלים יחודו בחינת 'בגפו' כנז"ל, בתכלית השלימות.

(רעוא דרעוין תשע"ב לפ"ק)

מרמזו שתגרום שיהיה היחוד של קוב"ה ושכינתיה פב"פ.

ועי"ז אומר התורה האך יוכל האדם לגרום שיהיה היחוד בשלימות, ע"י 'כי תקנה' היינו כי שורש תיבת 'תקנה' הוא קנ"ה מספר שם אהי"ה במילוי ההי"ן עם ארבע אותיות השורש, שהוא בחינת צלם אלהים (עיין כוונת הושענא רבה), לרמזו שצריך מתחילה לתקן הצלם אלהים שלו, ע"י 'עבד עברי' שיהיה עבד להקב"ה ויקיים את מצוותיו, כמו שאמרו חז"ל (פסיקתא רבתי פרשה לג) עה"פ 'ויגד לאברהם העברי' (בראשית יד יג) מהו העברי, שכל העולם כולו לעבר אחד, והוא היה לעבר אחד, והיה אורב להקדוש ברוך הוא, ועובדו, לכך קורא אותו הקב"ה עברי.

זוהו 'שש שנים יעבד' בחינת ו' משם הוי"ה, בחינת מצות עשה, שיש בו עשיה בפועל, 'ובשביעית' בחינת ה' משם הוי"ה, בחינת מצות לא תעשה, שבוה יציא לחפשי חנם' שאין בה בחינת עשיה, כמאמר ז"ל (קידושין לט:): ישב ולא עבר עבירה נותנים לו שכר כעושה מצוה.

דאז יהיה 'אם בגפו יבא' שאמרו חז"ל (בבא מציעא קו): 'ברוך אתה בבואך וברוך אתה בצאתך' (דברים כח ו) שתהא יציאתך מן העולם כביאתך לעולם, מה ביאתך לעולם בלא חטא אף יציאתך מן העולם בלא חטא.

זוהו בגפ"ז מספר צ"א שהוא יחוד הוי"ה אדנ"י, הרמז בזה שאם בא בשלימות היחוד בזה העולם, אז יראה שיהיה 'בגפו יצא' שיצא מזה העולם

איתא בוהר הקדוש (ח"ב צד). פתח רבי שמעון ואמר, 'זאלה המשפטים אשר תשים לפניהם' תרגום ואלין דיניא דתסדר קדמיהון, אלין אינון סדורין דגלגולא, דינין דנשמתין דאתדנו כל חד וחד לקבל עונשיה.

רואים מזה שהתורה מדברת כאן מסוד הגלגול, ועפי"ז נוכל לפרש הפסוקים האלו, דהנה הכתוב אומר 'צדק ומשפט מכון כסאך חסד ואמת יקדמו פניך' (תהילים פט טו), היינו דזה ידוע (זוה"ק ח"ג נג). ד'צדק' הוא בחינת מלכות, 'ומשפט' הוא כנוי לזעיר אנפין, וזהו אמרו כשיהיה היחוד של 'צדק ומשפט' אז יהיה 'מכון כסאך' תיקון לכסא הכבוד, וכשיהיה כן יהיה 'חסד ואמת יקדמו פניך' חסדים בהארפת פנים לבני ישראל.

וכמו שאמר רשב"י באדרא זומא (זוה"ק ח"ג רצב). על הפסוק הזה, ז"ל: תא חזי, כד מתבסמא האי צדק ממשפט, כדון אקרי צדקה, ועלמא מתבסמא בחסד, ואתמליא מניה, דכתיב (שם לג ה) 'אוהב צדקה ומשפט חסד הוי"ה מלאה הארץ' אסהדנא עלי, דכל יומאי הוינא מצטער על עלמא דלא יערע בדינוי דצדק, ולא יוקיד עלמא בשלהובוי עיי"ש.

זוהו 'זאלה המשפטים' בחינת קוב"ה ז"א, 'אשר תשים' שתחבר ותייחד, 'לפניהם' בחינת מלכות, כמו שידוע (זוה"ק קס"ה). ובעץ חיים שער היוונים פ"ג), שהמלכות נקראת לפני הוי"ה, שהוא לפניו של ז"א, וכן כאן 'לפניהם' נוטריקון לפניו שם מ"ה. וגם 'לפניהם'

עטרת חכמים

עיונים וביאורים מרבתינו זי"ע

כי תפגע שור אויבך או חמורו תענה השב תשיבנו לו. כי תראה חמור שגאך רביץ תחת משאו וחדלת מעיזב לו עיזב תעזב עמו (כז ד-ה).

ענין וטעם מצוה זאת, על דרך רמז ומוסר.

מאור התורה, מעתה בחינות שור אין לו, אלא בחינות חמור, שאפשר יש בו עובדין מביין, אבל הוא רביץ תחת משאו' שכף חובה מכריע ברוב עונות רחמנא ליציל, וזה פעמים 'חדלת מעיזב לו' כגון שהוא משוקע במינות ואפיקורסות שונא את החכמים מתלוצץ על דבריהם, על זה נאמר 'חדלת מעיזב לו' פעמים שאתה חורל. ועיין בספר הקדוש דגל מחנה אפרים היאך שהזהיר מן הבעש"ט לדחות לאנשים כאלו בשתי ידיים שלא יזיקו לך, כי 'אל תוכח לין פן ישנאך' (משלי ט ח), מכל שכן למו ששונא אותך בודאי, דחהו בשתי ידיים.

אבל כל זה למי שהוא אפיקורס בודאי. אבל לפעמים יהיה השנאה מזה שאתה שונא אותו מחמת מעשיו המכוערים ועי"ז הוא שונא לך, ועל זה נתן לנו עצה מלך עליון, 'עזב' משבך תשבוק מה דבלבך עלויה (אונקלוס) ותאהבהו באהבת הלב בתוך לבך, ואח"כ 'תעזוב עמו' אם הוא רוצה שתעזוב לו עמו דייקא, אבל אם הוא מרחק עצמו ממך, דחהו בשתי ידיים במחשבה ובלב ובמעשה. הכל כידוע ממזן אלקי הבעש"ט. ובא זה המצוה אחר הקדמות שמדברין בקישוטי השכינה ע"י עסק התורה.

ובא אח"כ מלך עליון להזהיר שלא תאמר בלבבך, הרי אתה עוסק בתורה ובאהבתה ובנעימות עריבתה, ובוה כשתראה איש ההולך אחר שרירות לבו, תדחה אותו בשתי ידיים, חלילה אל תאמר כן, אלא 'עזב תעזוב עמו' בלבך ונפשך, להעלות ולקשרו בלב ונפש ולקרבו ולתמוכו ולייחדו באור צח ומצוחצח. מאן דאשתדל בתר חייבא דעביד נפשאן דחייבא, עביד לסיטרא אחרא דאלהים אחרים דאתכפייא ולא שלמא, ואעבר ליה משלטנותיה, עביד דאסתלק קב"ה על כורסי יקריה, עביד לההוא חייבא נפשא אחרא, וכזה חולקיה (וזה"ק ח"ב קכט). ונוכל לפרש 'עזב תעזוב עמו' עזב שתעזור אותו בכל מיני עזר שתחזירהו למוטב, ותבנה לו נפש חדש ותחוקהו בכל מיני חיוק, כמעט (במחיה ג ח) 'ויעזבו את ירושלים לבנותה ולחוקה' ואם אחר כל העויות לא ישמע אלך שיחזור למוטב, אוי 'תעזוב עמו' תהיה אתה געור ונבנה ממנו, כי הטוב שבו יחזור לך, והרע שלך על ראשו.

(אוצר החיים' דף קצ: מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

הכל לקדושה, לעשות בוריות וחמימות מצות האל יתברך ולמסור נפשו אליו, ובוה נכנע דכורא דקליפה. ולצנן עצמו מעבירות ומתאות הנאות עולם הזה המרים בסופם, ובוה נכנע נוקבא דקליפה, ויכול להחזיר כל כחות יצר הרע לקדושה.

מסור במסורה ג' פעמים 'תועה'. 'תועה בשדה' (בראשית לו טו). 'אדם תועה מדרך השכל' (משלי כא טו). והוה

'כי תפגע שור אויבך או חמורו תועה' שתעו מדרך השכל להמשיך את האדם לחומר חמר לדברים פחותים ומאוסים, ועי"ז 'תועה בשדה' שנאבד ממנו דרך שדהו, או מזהירך התורה 'השב תשיבנו לו' להחזירו בתשובה, ולהשיב לו כל אלו, שיהיו נכנעים תחת יד הקדושה, כמעט 'יהיה לי שור וחמור' (בראשית לב ה), לי לתועלת לי לגרמי לי לצרכי, כדרך עבדים המשמשין את הרב. ומעתה תדעו אחיי, כי 'אויבך' נקרא הנכשל במעשים רעים שני שומעניה (מגילה כה: פרש"י שיוצאות עליו שמועות רעות ושנואות), אבל מלימוד התורה אינו פוסק, אבל באמת כיון שאינו נוהר במעשיו, גם תורתו תועבה רחמנא ליציל, אבל עכ"פ אינו נקרא אלא 'תועה' שתעה 'מדרך השכל תועה בשדה'.

וזהו 'כי תפגע שור אויבך או חמורו תועה' שעובדא ומלואי שלו אינם עולין לרצון פני האל יתברך, אבל אעפ"כ המאור שבה מחזירו למוטב (ירושלמי חגיגה א ז), ולכן תראה לקיים 'השב תשיבנו לו' שהתורה והמצות שלו לא ילכו לקליפות אלא תחזירם לקדושה.

אבל 'כי תראה חמור שגאך' שונא את החכמים, שונא את התורה ועובדא, ושונא הוא בלב, וזה קשה מן הראשון שהרי מואם בתורה ובאהבתה ובאהבת השם, ובבחינות מלולא פנימיות הפרצוף עיקר החיות, כמעט 'וינוסו משנאך מפנך' (במדבר י לה), מפנך דייקא. ומעתה אחי ראה נועם התורה, שאצל אויב שהוא העושה מעשים רעים מחמת תאותו, אבל אעפ"כ יכול להיות שעושה מעשים טובים ג"כ ולומד תורה גם כן, אלא שע"י מעשיו הרעים, התורה והמצוה שלו תעו במדבר ותעו מדרך השכל, והקליפות יונקן ממעשים טובים שלו, ולכן הוזהרה התורה 'השב תשיבנו לו' בלי שום גימגום.

אבל 'כי תראה חמור שגאך' שונא את התורה בחינות

'כי תפגע שור אויבך או חמורו תועה' מכובאר ברברי מרן (לקי"ת כי תצא) סוד 'שור' דכורא דקליפה סמאל. 'חמור' נוקבא דקליפה.

ודעו אחיי שיש שני מיני קליפות, אחת. המפתין לאדם לעבירות, ומתלהבין לבו לעבור עבירות רחמנא ליציל. וקליפה שניה הקשה, המפליין עצלות, ושנאה למצות השם ותורתו, וזה יותר קשה מן הראשונה. ואלו שניהם נקראין 'שור וחמור' אויב ושונא, כי אויב הוא דכורא דקליפה, ושונא נוקבא דקליפה, עיין בליקוטי תורה (שם).

הנה שני מינים יש בחיצונים, אחד מהם נקרא מוזיקן, כי הם מוזיקין את האדם ממש וכל כוונתם להרע, וחרבם בידם להזיק ולהרוג הנקראין אויבים, ומכונים בשם שור המועד. בחינה ב', הם השדים שכוונתם לדבק עם האדם אך אינם מוזיקין. והראשונים מעוררין לעבור עבירות, והשניים אומרים לרע טוב ולטוב רע, שמים מר למתוק ומתוק למר, מתיקות התורה והמצות שמים למר, ומרירות תאות עולם הזה שמים למתוק, מלך עליון יצילנו מהם ברחמי וחסדיו. והם הם מכונים בשור וחמור שאסור להכרם ח"ו.

ודע, כי הזכרים הם בעלי הריגה וחרב שור אויב, אמר אויב"ב אריק חרבי' (שמות טו ט). 'שור' מבוח לענין' (דברים כא לא). שעתיד הקב"ה לשוחמו ולהמתיקו. אך הנקבות הם המפתים לאדם לחטוא, 'כי נפת תמופנה שפתי וזה וחלק משמן חכה' (משלי ה ג). ודע כי תחלה יורדין הכחות הנמשכין מן הנקבה הנקראת חמור ושונא, שעתיד מלך המשיח בחינת חמור כמבואר כאן בלקי"ת להכניעו במהרה בימינו, והם מתחילין לפתות האדם, והם באים נקבות לבדן לפתות כי אין כח ביד זכר לפתות כנקיבה, ואחרי שהם רואין שהאדם מתפתה אחריהן, אז מתחברין כוחת הזכרים עמהן ונמסר בידם וממיתין אותו, כי התחלת הפיתוי מתחלת מנוקבא ואח"כ באין הזכרים ומתחברין עמהם ונעשין מפל לנקיבות, ונמצא גם הם באותן הפיתוי, אך הנוקבא הם עיקרן. ואח"כ כששולטין על האדם להורגן ולהזיקו, העיקר הוא על ידי הזכרים רק שהנקבות טפלות עמהן.

ומעתה נבא לבאר הכתובים 'כי תפגע שור אויבך או חמורו תעה' ואמנם תדעו אחיי, שצריך להחזיר

עטרת רז

רזי תורה מרבתינו זי"ע

אם ענה תענה אתו כי אם עקק יצקק אלי שמיע אשמיע עעקתו (בכז ב)

ואין צריך להכריע עצמו לצד הטוב, אלא כל מחשבותיו קשורין באור א"ס לעשות רצונו, והמחשבה עולה לו למעשה. ובחינות אצילות נקרא 'שמיע' בלתי הכרעות לכאן ולכאן, כי בכל מקום שאינו באחדות כשישמע דבר צריך לברוע ולהכריע הדבר לכאן ולכאן, עד שיכריע לצד הטוב. והוא יתברך נקרא 'שמיע' בלתי וא"י המכריע, וכד דאין עילת העילת נאמר 'אין מידי מציל' (וזה"ק ח"א כג). ולזה כתוב 'שמיע' עם קמץ לשון הוזה, כי תמיד הוא אצלו יתברך בן בלתי הכרעות לכאן ולכאן והבן.

(היכל הברכה' דף קצ: מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

בעלות הדבר במחשבתו הולכין הרגלים מעצמן, והמחשבה עם הפעולה באים ביחד, וכן כשאדם אוכל א"צ שתחלה יחשוב איך ילעום המאכל בשניו, או יגביה רגליו לילך, כי המחשבה והמעשה הם באים ביחד. ועולם האצילות נקרא מחשבה לפי שהא"ס איהו וגרמוהי חד בהון, והמחשבה והמעשה באצילות הכל דבר אחד ברגע אחד, בלי שיקדים זה לזה וע"ש.

וכן הענין באדם לענין מצות ומעש"ט, יש אדם שכופה עצמו מאוד לעשות רצון אביו שבשמים, ויש שנודרך כל כך עד שאין לו שום הכרעות לכאן ולכאן, אלא כל יומאי בחד קמירא אתקמרא ביה בקב"ה (וזה"ק ח"ג רפח),

'שמיע' חסר ואו. כתב רש"י (דברים יו טז) לשון הוזה, כמו זכור ושמו. ולא אמר התורה זכור בשוא תחת הו' שמור בשוא תחת הש'. עיין בע"ח (שער סדר אבי"ע פ"ב) בסוד האצילות, כי האצילות נקרא מחשבה ורצון, והענין כי כשנתפשט אור א"ס נתהוו כלים דאצילות, כהדין קמצא דלבושא מיניה וביה, וסוד א"א או"א וו"ג שבאצילות הם בכללות אדם אחד, וכל אלו הם מתנענעים על ידי מחשבה אחד, כדרך כל איברי אדם שמתנענעים על ידי מחשבתו, ואין צורך שוב אבר מאברי אדם שיצוה לו, ולדבר לו, שיעשה אותה מעשה, כשירצה אדם לילך לאיזה מקום א"צ שידבר לרגליו ולכוף אותם שילכו, כי

שולחן הטהור

לקט הלכות מספר 'שולחן הטהור' וזר זהב' לרבינו יצחק אייזיק מקאמרינא זי"ע

דיני כניסתו לבית הכנסת. סימן מח

ב. כשיכנס לבית הכנסת ירגיש אורו יתברך, וירתע האדם בהכנסו לבית המדרש מרוב פחדו, איך יכנס לבית אלהים יתברך שמו. וזה הענין מועיל לשלימות ולהשגת רוח הקודש, להרגיש הארה גדולה ואמיתית בעת התפלה, והוא שקודם שתכנס תמתין מעט ותשהה, ותכוין ליכנס במורא ופחד לפני אלהים אדיר יתברך שמו, ולא

תכנס בפתע פתאום כמו שאינו מתיירא חלילה^א. ואם הוא בבית הכנסת שיש שם עזרה, יניח תפילין בעזרה^ב. וקודם שיכנס יאמר 'ואני ברוב חסדך אבוא ביתך', שהוא סוד החסד עליון אשר אנחנו צריכין אליו תמיד, ובפרט ליכנס עמו בהיכל המלך, כדי שיפיק שאלותינו בכח החסד ההוא^ג.

~~~~ מסגרת השלחן ~~~~

צריכין לו תמיד, ובפרט ליכנס עמו בהיכל המלך כדי שיפיק שאלותיו בכח החסד ההוא, ואחר שתאמר זה הפסוק בכוונה, אח"כ תכנס בבה"כ. ואמנם באמרו ברוב חסדך, תכוון אל שם אבגית"ץ שהוא בחסד, וזהו עצמו גימטריא מלת ברגש. והנה בכל הג' תפלות, כשאדם נכנס לבה"כ צריך לעשות סדר זה כנזכר. וכו'. ונודע כי החסד נקרא יומא דכלהו, וע"כ בכל הימים בקר וצהרים וערב, תמיד צריך לכוין בזה החסד שהוא השם הנזכר.

וכ"ה בשעה"כ (ענין בית הכנסת) - עוד נרמז 'ברגש' אל שם אבגית"ץ, שהוא בגימטריא ברג"ש עם המלה בעצמה. והענין הוא שצריך לומר כשנכנס בפתח בה"כ פסוק 'ואני ברוב חסדך אבא ביתך כו'. ותכוין, כי 'רוב חסדך' הוא החסד העליון אשר אנו צריכין תמיד אליו, ובפרט כשאנו נכנסין להיכל המלך לשאול בקשתינו. כי החסד הזה הוא הנקרא 'יומא דכולהו', ולכן בכל הימים, וגם בכל תפלה מג' תפלות ערב ובקר וצהרים, שאתה נכנס לבה"כ, תכוין בחסד הזה שהוא 'יומא דכולהו', ותכוין אל שם אבגית"ץ, שהוא בחסד כנודע. וז"ס 'בבית אלהים נהלך ברגש', ר"ל עם שם אבגית"ץ העולה בגימ' ברג"ש עם המלה עצמה כנזכר, ואחר שאמרת פסוק זה בפתח בה"כ, אז תכנס אח"כ בבה"כ. ולא תאמר הפסוק הזה ['ואני ברוב חסדך'] אחר שנכנסת, כי מנהג זה הוא טעות ביד הנוהגים אותו.

א. כן איתא בפע"ח (שער עולם העשיה פ"א) - הנכנס לבה"כ, כבר נודע משארז"ל, שחייב אדם לנהוג מורא בבה"כ, כמ"ש (ויקרא יט ל) 'ומקדשי תיראו'. וגם זש"ה (תהלים נה טו) 'בבית אלהים נהלך ברגש', ר"ל, שירגיש האדם וירתיע בעצמו בהכנסו לבה"כ, מרוב פחדו עליו, איך נכנס בבית אלהים ית"ש. ודע, כי זה הענין מועיל מאד אל שלימות האדם והשגת רוח הקודש עליו, והוא, קודם שתכנס תמתין מעט, ותשהה, ותכוין ליכנס במורא ופחד, לפני אלהים ית"ש, ולא תכנס בפתע פתאום כמי שאינו מתיירא ח"ו. וכ"ה בשעה"כ (ענין בית הכנסת) - הנכנס לבה"כ צריך ליזהר מאד מאד להתעכב מעט בפתח קודם שיכנס, ולהראות עצמו ירא וחרד ומזדעזע ליכנס בהיכל מלכו של עולם. וענין זה מועיל מאד אל השלימות של האדם ואל ההשגה. וז"ס הפסוק (ויקרא יט ל) 'ומקדשי תיראו'. גם זמ"ש בגמרא (סנהדרין קו:) בענין אחיתופל שלמדו לדוד ע"ה פסוק 'בבית אלהים נהלך ברגש', ורמז ג"כ ענין ברגש שיתרגש האדם ויזדעזע בעת כניסתו בבית אלהים שהוא בה"כ.

ב. עיין בשוה"ט לעיל (סימן כה ס"ב) ולקמן (סימן קנ ס"ד).

ג. איתא בפע"ח (שער עולם העשיה פ"א) - קודם שתכנס תאמר פסוק (תהלים ה ח), 'ואני ברוב חסדך אבא ביתך'. ותכוין בתיבת ב'רוב חסדך', שהוא סוד החסד עליון, שאנו

עטרת תפארת

עובדות וסיפורים מרבותינו זי"ע

ואנשי קדש תהיו לי וגפ"ר בשדה טרפה לא תאכלו לפ"ק תשלכון אתו (כ"ל)

לו, שבעיר מורגש ריח נבילות וטריפות ועליו לבדוק את הדבר. בדקו ומצאו, שקצב אחר הכשיל את העיר בנבילות וטריפות, פרט לחצרו של המהרי"א שהיה זהיר לא להכשילו.

(בית קומרינא דף 79)

לזידיטשוב, ועלו על המעבורת, אמר רבינו: יודל, מריח אני ריח של נבילה. כשעברו את הדניסטר והגיעו לזידיטשוב חזר ואמר רבינו: ריחן של נבילות וטריפות אני מריח. כשהגיעו לחצרו של המהרי"א אמר: כאן אין ריח כזה.

אחרי התייחדותו עם בן דודו זמן מה, אמר

שמעתי מפי הרה"ח ר' נחום שו"ב.

פעם אחת שלח רבינו הגה"ק רבי יצחק אייזיק מקאמרינא זי"ע לקרוא לאבי ר' יודל ז"ל, וביקש ממנו שיסע אתו יחד לזידיטשוב, לבקר את בן דודו הרה"ק מהרי"א מזידיטשוב זי"ע. שברו עגלת צב ויסעו, וכשהגיעו לנהר דניסטר שבין רוודול

הרה"ק רבי אורי בן רבי אפרים צבי הירש הכהן יאללעס מסאמבור זצ"ל

ב' דראש חודש אדר שני תרע"ע

תולדותיו

ביום כ"ד לחודש אייר שנת תקצ"ב, בעיר לבוב בירת מחוז גאלציע, נולד רבי אורי לאביו הרה"ק רבי אפרים צבי הכהן יאללעס זצ"ל, מגדולי תלמידי הרה"ק רבי אורי השרף מסטרעליסק זצ"ל ועל שמו קרא את בנו הנולד בשם אורי, ולאחר הסתלקות רבו נסע להסתופף בצל ממלא מקומו הרה"ק רבי יהודה צבי מסטרעטין זצ"ל. היה מרגליא בפומיא של רבי אורי על ענין מצות כיבוד אב, מה ששמע מרבו הגאון הקדוש רבי יהודה צבי מראזלא זיע"א בעל הדעת קדושים בן רבינו הגאון הקדוש רבי משה מסאמבור זיע"א בעל התפילה למשה, שאמר בשם חותנו ודודו רבינו הגאון הקדוש שר בית הזוהר רבי צבי הירש מזידיטשוב זיע"א בעל הצבי לצדיק שמצות כיבוד אב אינה מצווה שכלית, אלא הוא כמו חוקה, והקשה לו חתנו רבי יהודה צבי, ממה שפירשו המפרשים על הא דאיתא בגמרא מסכת עבודה זרה (דף כג:): דדמא בן נתינה קיים מצות כיבוד אב, וקיבל בשכרו פרה אדומה בעדו, ופירשו המפרשים דמה שנתן לו הקב"ה פרה אדומה בעדו, היה כדי להראות שהוא קיים רק מצות שכלית, משא"כ חכמי ישראל קיימו מצות חוקים ג"כ דהיינו פרה אדומה, ותיירך לו חותנו רבינו בעל הצבי לצדיק, שבאמת בעכו"ם הוא מצווה שכלית, משא"כ בישראל אמרו חז"ל (עירובין יג:): נמנו וגמרו נוה לו לאדם שלא נברא יותר משנברא, א"כ גם מצות כיבוד אב ואם הוא בכלל מצווה חוקית.

בצל התורה

משחר ילדותו ראו עליו שנתברך בכישרונות עיליים ומתמיד עצום, ויחד עם ריעו וידידו משנות נעוריו ועד זקנה, הגאון רבי יצחק יהודה שמעלקיש זצ"ל אב"ד פרמישלא ולבוב בעל שו"ת בית יצחק, ישבו לפני מורם ורבים הגאון הגדול רבי יוסף שאול נאנטזון זצ"ל אב"ד לבוב בעל השואל ומשיב, ולמדו והגו בתורה כשמורם ורבים חיבבם עד למאוד, ומסופר על גדול אהבתו וחשקו בתורה, שבשנת תר"ח כשהתנהלו קרבות עזים בעיר לבוב, לדכא מרד הפולנים נגד שלטון האוסטרים, וקול צחצוחי חרבות נשמעו ברחובות העיר, מסר רבי אורי את נפשו ולא החסיר ללכת יום לבית מורו ללמוד שיעורו הקבוע, בהפטירו כי על לימוד התורה יש למסור הנפש, בגיל י"ח הסמיכו רבו בעל השואל ומשיב להוראה, ואף נוי"ג עמו עיין בשו"מ (מהדו"ק ח"ב סימן מז), בשנת תרי"ז הגיעני תשובה מתלמידי הרב המופלג מוה"ר אורי הכהן יאללעס חתן הרב המנוח מו"ה

שמשון ז"ל מ"מ ומו"צ דקהילת קאמרנא, במה שאירע שכבשו ברוב בחביות ובדקו ואותו מתולעים וכו' עיי"ש.

קאמרנא

בהגיעו לפרקו בשנת תרי"א נלקח אחר כבוד לחתן עם הרבנית מרת שרה יענטא ע"ה, בת הגאון רבי שמשון טנא זצ"ל דיין ומו"צ עיר תפארתינו ורבותינו קאמרנא, מגזע היחס היה רבי שמשון נכד הבי"ח וחתנו הטי"ז, וממקורבי רבינו הגאון הקדוש איש האלוקים קודש הקדשים רבי יצחק אייזיק מקאמרנא זיע"א בעל ההיכל הברכה, והרה"ק רבי מאיר מפרימשלאן זצ"ל, (רבי יוסף דוד טנא זצ"ל שוחט העיר קאמרנא היה בנו של רבי שמשון הדומ"צ הנ"ל).

חותנו הכניסו לביתו ונתן לו די צרכו, למען יוכל לישב על התורה ועל העבודה בלי דאגת פרנסה, אך לא ארכו לו ימי שלוותו, ואחר כמה שנים מיום חתונתו, נסתלק חותנו על פניו, ודאגת הפרנסה רבצה על כתפיו, אז השכיר עצמו להיות מלמד דרדקי לבניו של הרה"ח מרדכי וקסלר זצ"ל מנגידי העיר קאמרנא, ומגדולי חסידיו ועומדים לימין רבינו הקדוש בעל ההיכל הברכה, ומסופר שפעם אחת ביום הפורים נתן ר' מרדכי שטר של עשרה גולדן לבנו הקטן משה, ואמר לו, לך והבא המעות למשלוח מנות ומתנות לאביונים לרבי, והנער הקטן משה חשב שכונת אביו שימסור זאת לרבינו הקדוש בעל ההיכל הברכה הרבי, וכשמסר הנער את השטר לרבינו הקדוש מימש אותו בידיו הקדושות והסתכל בו, והחזיר אותו לנער הקטן ואמר לו, המעות הזה לא נשלח בשבילי וכוונת אביך, שתתן אותו לרבך רבי אורי, ולקח הנער הקטן את השטר והלך ומסר אותו לרבו רבי אורי, כשחזר לביתו וסיפר לאביו כל הקורות עמו, נתפלא אביו וסיפר לכל בני העיר, מרוח קדשו הגלויה של רבו רבינו הקדוש בעל ההיכל הברכה, שידע והרגיש שלא אליו הייתה כוונתו במשלוח המעות.

בצל החסידות

מתחילה נסע להסתופף בצל רבו הרה"ק רבי שלום מבעלזא זצ"ל, והיה יושב ימים ושבתי הרבה בצל הקודש, וכשהגיע לו רבו הגאון בעל השואל ומשיב שילך לכהן פאר כאב"ד העיר סאווריא, נסע רבי אורי לבעלזא לשאול בדעת רבו, אמר לו שלא יקבל עליו את עול הרבנות כי לו לכך נוצרת. אחר הסתלקות השר שלום ביום כ"ז אלול תרס"ו, נסע להסתופף במקום שהתפללו בו אבותיו, בעיר

סטרעטין אצל הרה"ק רבי אברהם מסטרעטין זצ"ל בנו של רבי יהודה צבי מסטרעטין זצ"ל ודבק בו ובדרכו בעוז, קודם הסתלקות רבו ביום ג' טבת תרכ"ה, הכתירו רבו לרבי ומנהיג, וציווה לאנשי ביתו שעמדו שם שיזכירו עצמם לפניו ויתנו לו פדיונות כדרך הצדיקים. אך לאחר הסתלקות רבו המשיך להסתופף בצל הרה"ק רבי אברהם יעקב מסאדיגורא זצ"ל, שציוה לו בשנת תרל"ח שיעתיק משכונו לעיר סאמבור ושם יפתח חצר קדשו, אז נתפרסם שמו בקרב ישראל.

סאמבור

מנהיג עדת ישורון היה ורבים מגלילות גאליציע הסתופפו בצילו, ונהנו מאור קדושתו ותורתו ועבודת קדשו שהייתה אש להב שלהבת, מפורסם היה עבודת קדשו ביום הכפורים, כשכל המעת לעת מכניסו ועד צאתו היה עומד על רגליו היחפות, ובמשך כל הלילה למד את כל מסכת יומא וסדר עבודת הכהן גדול ביום הכפורים.

גם היה גדול בצדקת פזרונו כשפזר נתן לאביונים, ומעולם לא לן אצלו פרוטה בליעה, והיה מרגליא בפומיא לומר בדרך צחות, מה שאומרים בפי"ט (בראש השנה) לבושו צדקה, למה עושה הקב"ה לבושו דווקא ממצות צדקה, ולא משאר המצוות, אלא שאם היה הקב"ה עושה לבושו משאר מצוות, אז אם יבוא אחד להוסיף על המצוות, כדי להוסיף על לבושו של הקב"ה כביכול, הרי היה יכול לעבור על איסור בל תוסיף, כגון בתפילין וציצית וסוכה וכדו', מה שאין כן במצות צדקה, שאפשר להוסיף ולהוסיף, ע"כ הקב"ה עשה לבושו רק ממצות צדקה, שכל מי שירצה יכול להוסיף ולהוסיף על לבושו כביכול.

הסתלקותו

בשנותיו האחרונות נחלש מאוד, וכהו מאור עיניו ונעשה סגי נהור רח"ל, אעפ"כ המשיך עבודת קדשו ולקח מלמד אחד שילמד עמו, ועי"ז זכה לסיים את השי"ס בזקנותו לבד עוד שבעה פעמים, באחרית ימיו נחלה עד למאוד, ובשבת קודש פרשת ויקהל פקודי – שקלים, ב' דראש חודש אדר השני, אחר אמירת כתר דמוסף שבת קודש, עטוף בטלית ופניו נהירין, השיב את נשמתו ליצרה, ונטמן בעיר סאמבור.

השאר אחריו שלושת בניו, רבי יהודה צבי שמילא את מקומו, רבי שלום אב"ד סטריא בעל השפתי שלום, ורבי נחום מחיראב.